

अग्नेयी त्रिष्टुप् देवश्रवोदेववाताभ्यां दृष्टा । हे होताः देवानामाह्वातः हे
अग्ने स्वे उ लोके उ एवार्थे स्वकीये एव स्थाने कृत्वाजिनाख्ये त्वं सीद् उपविश
कीदृशस्त्वं चिकित्वान् चेतनवान् स्वाधिकारं ज्ञानन् किं च सुकृतस्य साधुकृतस्य
कर्मणो यज्ञस्य योनौ स्थाने कृत्वाजिने यज्ञं सादय स्थापय अन्येषामपि दृश्यत
इति [पा० ६.३.१३७.] संहितायां क्रियापदस्य दीर्घः यज्ञे क्रियमाणोऽवघातपे-
णसोमनिधानादीनि कृत्वाजिनऽएव भवन्तीति कृत्वाजिनं सुकृतस्य योनिः कृत्वा-
जिनं वै सुकृतस्य योनिरिति श्रुतेः [६.४.२.६.] । हे अग्ने यतो देवावीः देवान-
वति प्रीणातीति देवावीः त्वं हविषा हव्येन कृत्वा देवान्यज्ञासि यज्ञसि लेढो
ऽडाढावित्याडागमः [पा० ३.४.१४.] पूजयसि अतो यज्ञमाने बृहन्महद्वय आयुरन्नं
वा धाः धेहि दधातेर्लुङि मध्यमैकवचने अथा इति प्राप्ति बहुलं हन्द्स्यमाञ्जोगे
ऽपीत्यडभावः [पा० ६.४.७५.] ॥ ३५ ॥

नि होता होतात्पदने विदानस्त्वेषो दीदिवींश्च ॥ असदत्सुदन्नः ।

अद्व्यव्रतप्रमतिर्वसिष्ठः सहस्रम्भरः शुचिजिह्वोऽग्निः ॥ ३६ ॥

अग्नेयी त्रिष्टुप् गृत्समदृष्टा । नीत्युपसर्गीऽसददित्यनेन सम्बध्यते । अग्निः
होतात्पदने न्यसीदत् होता यस्मिन्सीदति तद्धोतात्पदनम् होमनिष्पादकयोग्यस्थाने
उत्तरवेदित्रूपे सम्यगुपविष्टवान् । कीदृशोऽग्निः होता देवानामाह्वाता । विदानः
स्वाधिकारं ज्ञानन् । त्वेषः त्विष दीप्तौ पचाद्यच् त्वेषतीति त्वेषः दीप्तिमान् । दी-
दिवान् दीव्यतीति दीदिवान् दिवु क्रीडादौ अस्मात्कासुः तुजादीनां दीर्घोऽभ्यास-
स्येति [पा० ६.१.७.] अभ्यासदीर्घः लोपो व्योर्वलीति [पा० ६.१.६६.] वलोपः
होतृधिष्ण्यादौ गमनवान् । सुदन्नः साधु कुशलः क्षिप्रकारी । अद्व्यव्रतप्रमतिः
दम्भु वधे अद्व्यमनुपकृतं व्रतं कर्म यस्य सोऽद्व्यव्रतः प्रकृष्टा मतिर्बुद्धिर्यस्य स
प्रमतिः अद्व्यव्रतश्चासौ प्रमतिश्चेति सः । तथा वसिष्ठः वसति स्वस्थाने इति
वस्ता अत्यन्तं वस्ता वसिष्ठः वस्तुतमः तुरिष्ठमेयःस्विति [पा० ६.४.१५४.] इष्टनि
परे तृचो लोपः । सहस्रम्भरः सहस्रं सर्वजनं विभर्ति पुष्ताति सहस्रम्भरः । शु-
चिजिह्वः शुचिः शुद्धा होमयोग्या जिह्वा ज्वाला यस्य सः नानादिवत्यानि हवीं-
ष्यभ्यवहन्नप्युहिष्ठं न करोतीति भावः ॥ ३६ ॥